

EKİM DEVRİMİ VE TÜRKİYE

Ekim Devrimi'nin 60. yıl kutlaması için Türkiye'de yapılan toplantıya Moskova'dan gönderilen mesaj.

Arkadaşlar!

Dünyanın her ülkesinde insanlar, Türkiye'de sizler, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği'nde ben ve daha yüz milyonlar, tarihin en büyük devriminin 60. yıldönümünü anmak ve kutlamak için bir araya geldik. Bu vesileyle birlikteliğimizi ve birliğimizi ta içimizden, ta derinden duyup tazelemek için toplandık. Dünyanın karanlık, gerici ve baskıcı sömürge güçlerine karşı, emperyalizme ve faşizme karşı uluslararası dayanışmamızı simgelemek için bir araya geldik, toplandık.

“Dünya tarihinin en büyük devrimi” sözü, bir övgü sözü olmaktan çok öte mutlak bir gerçeğin ifadesidir. Ekim Devrimi “büyük” sıfatını tam haketmiş bir devrimdir. Büyük Ekim Devrimi bir toplumun, bir ulusun sınırlarıyla sınırlı bir devrim değildir. Tüm insan toplumlarının tarihsel aşamalardan geçen evriminde kapitalizmden sosyalizme ilk başarılı, kalıcı sıçrayışı gerçekleştirmiştir Büyük Ekim Devrimi. Sosyalizmin pratikte, somutta ilk gerçekleştirilişinin ve daha ileri evrelere doğru geliştirilişinin yollarını açmıştır.

Büyük Ekim Devrimi'nin tarihsel önemi kapitalizmden sosyalizme diyalektik sıçrama olmasıyla da sınırlı değildir. Binlerce yıldır sürüp gelen meta üretiminin, sömürüye dayalı sınıflı toplumların sona erdirilmesinin; insanın insanı sömürmediği sınıfsız toplumlar çağının başlatılmasının devrimidir Büyük Ekim Devrimi. Feodalizmden kapitalizme geçişte olduğu gibi, bir tür sömürü düzeninden ve sınıflı toplumdaki bir başka tür sömürü düzenine ve sınıflı topluma geçiş değildir. Sömürsüz ve sınıfsız ilkel toplumdaki sınıflı sömürü düzenlerine geçişin, binlerce yıl sonra çok üst toplumsal evrimin en ileri aşaması da sosyalizmdir. Bu çelişmelerin ve atılımların başlatıcısı 1917 Büyük Ekim Devrimi'dir.

Toplumsal evrimde yeni nitel bir aşamaya sıçrayışı sağlamanın yanısıra, Büyük Ekim Devrimi sosyalizmin teorisine ve pratiğine de yaşamsal önemde katkılarda bulundu. Sosyalist devrim ve sosyalizme geçiş için önce gelişmiş kapitalizm aşamasından geçmenin zorunlu olmadığı devrimin önderi Lenin tarafından teoride açıklandı, hareketin kazandığı başarılarla da pratikte kanıtlandı. Dünyanın altıda birini oluşturan topraklar üzerinde, kimisi toplumsal evrimin alt aşamalarında bulunan yüzü aşkın ulus ve etnik topluluktan çağdaş, her bakımdan ileri, eşit şartlar içinde bütünleşmiş bir sosyalist toplum ve devlet yaratıldı.

Böylece dünya nüfusunun çoğunluğunu oluşturan, çeşitli ölçülerde emperyalizmin boyunduruğu altına girmiş geri toplumlar için gerçekçi umut kapıları suna kadar açıldı. Sosyalizmi son hedef alan, kapitalist aşamayı, içinde buldukları durumlara göre tümüyle veya bir ölçüde atlayan bir doğrultuda hızla gelişebilirler,

geriliklerini kapatarak çağdaş ileri toplumlar safına ulaşabileceklerdi artık.

Büyük Ekim Devrimi ve önderi Lenin başarılan sosyalist devrim ve dünya işçi sınıfı hareketiyle ulusal kurtuluş hareketleri arasındaki doğal ittifakı da gün ışığına çıkardı. Lenin ulusal kurtuluş hareketlerinin devrimci ve demokratik özüne, potansiyeline büyük önem verdi ve bu hareketlerde anti-emperyalist ve anti-kapitalist hedeflerin üst üste çakışmasının kaçınılmazlığını belirtti. Ulusal kurtuluş hareketleri dünya devrimci sürecinin bir parçasıydı.

Bu gerçekler saptanıp açıklanmakla kalınmadı. Ulusal kurtuluş hareketleriyle fiilen ittifaklar kurmak ve bu hareketlere yardımda bulunmak benimsendi ve uygulandı, bugün de uygulanıyor. Bu yardımlardan ilk yararlanan ülke Türkiye oldu.

Türkiye yenilmişti. Türkiye parçalanmıştı. Türkiye işgal edilmişti. Dünyada hiç dostu kalmamış gibiydi. Sonra, bu ters şartlara boyun eğmeyenlerin Anadolu'nun kıraç topraklarında yeni bir ulusal devlet oluşturmalarının ilk yılında, Büyük Ekim Devrimi'nin genç Sovyet Devletiyle ilişkiler kuruldu. İlişkiler gelişti ve bir yıl sonra, Mart 1921'de dostluk ve saldırmazlık andlaşması imzalandı. Büyük miktarlarda altın, silah ve cephane yardımı başladı. Genç Sovyet Devleti bu nesnelere kendisinin en fazla ihtiyacı olduğu bir zamanda onları ulusal kurtuluş savaşımıza sunuyordu. Batılı emperyalist devletler Sovyet topraklarına ordular göndermiş, dört bir yandan cephe açarak savaşı başlatmıştı. Sovyet halkları hem bu dış düşmanlara karşı, hem iç düşmanlara karşı amansız savaşıyordu. Bu şartlarda bize cömertçe yapılan yardımlar sosyalist devrimle ulusal kurtuluş hareketi arasındaki ittifakın, emperyalizme karşı dayanışma ve birliğin somutlanışıydı. Bu ittifakla Anadolu'daki genç Türk devletinin doğu sınırları da güvence altına alınmış oluyordu.

Sovyet yardımının ve ittifakının yararları bundan da ibaret değildi. Büyük bir politik önemi vardı. Anadolu'da oluşturulan politik örgütlenmenin ve iktidarın devlet olarak resmen ilk tanınması, politik ve moral yalnızlıktan kurtulmasıydı. Bu yardımların, ittifakın, devlet olarak tanınmanın olumlu moral etkileri ise tartışmaya gerek göstermeyecek kadar açıktır.

Ulusal kurtuluş savaşının sona ermesinden ve Cumhuriyetin ilanından sonra da 1938'lere kadar olan dönemde Sovyetler Birliği ile dostluk Türk dış politikasının temel taşı oldu. Ne var ki, bu dönemde dahi Türkiye egemen sınıf ve çevreleri bu dostluğu iki devlet arasında resmi düzeyde tutmaya, halka yansıtılmaya özellikle dikkat etti.

Türk burjuvazisi sosyalizmden, işçi emekçi kitlelerde filizlenen ilerici, demokrat, sol fikirlerden ve akımlardan korktu. Hiç bir zaman dışına çıkmadığı emperyalist-kapitalist ilişkiler ağını 1938'den sonra giderek sıkıladı ve 1940'ların ikinci yarısında ve sonrasında açık ve kesin emperyalist devletlerin safında yer aldı, ülkenin kapılarını dış güçlere ve yabancı sermayeye açtı. Türkiye kapitalist gelişme yolunu seçti. Bugün dışa bağımlı geri Türkiye kapitalizminin başa çıkamadığı sorunlar, içinde bocaladığı bunalım bu seçeneğin sonuçlarıdır.

Bunalım içinde çalkalanan yalnızca Türkiye değildir. En gelişmiş, ileri kapitalist ülkeler de 1973'ten beri ağırlaşan bir bunalımdan tüm çabalarına rağmen kurtulamıyorlar. Kurtulamıyorlar, çünkü derdin kaynağı yapısaldır, kapitalist düzendir. Kapitalist dünyanın ve o dünya içinde Türkiye'nin önünde kurtuluş için tek bir

seçenek var: Sosyalizm. İşsizlikten, enflasyondan, pahalılıktan, yoksulluktan, kara cehaletten, bütçe ve dış ticaret açıklarından ve daha bin bir ekonomik-sosyal sorundan kurtuluşun yolu olan sosyalizm.

Ergeç tüm ülkeler sosyalizm yoluna gireceklerdir. Ama bu kolay olmayacaktır, kendiliğinden hiç olmayacaktır. Tüm ilerici, demokrat, sol, sosyalist güçlerin emperyalizme ve işbirlikçisi faşizme karşı tutarlı, sebatlı, cesur mücadelesiyle ancak bu yol açılacak, sosyalizme doğru sağlam adımlarla ilerlenecektir. Yarınlar sosyalizmindir, yarınlar bizimdir!

Saygı ve selam Büyük Ekim Devrimi'ne,

Saygı ve selam Ulusal Kurtuluş Savaşımıza,

Saygı ve selam hepinize Büyük Ekim Devrimi'nin ülkesinden!

ark Bařak, Sayı 42-43, 16 Kasım 1977